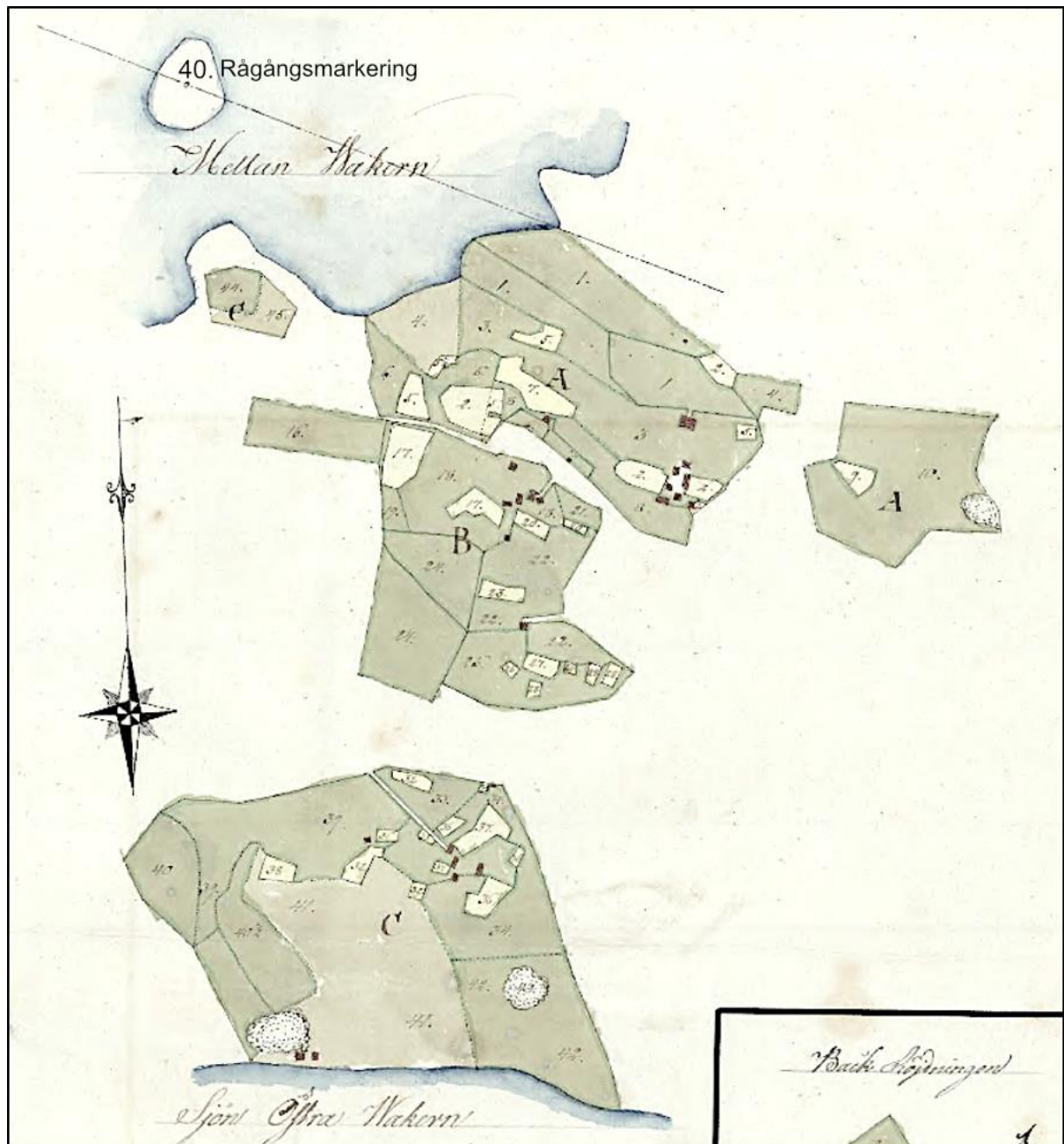

Historik finntorpet Mellanvakern och även boplatsen vid sjökanten.

Ett äldre namn på finnhemmanet var "Mellan Wakran" i början på 1800 talet.
Den mindre boplatsen, som är kartlagd, låg på Järna Finnmark på östra sidan av sjön
Mellanvakern, vackert beläget på sjökanten på udden norr om Skommarviken.
Rågångsmarkeringen Nr.40 mellan Järna och Äppelbo socknar, ligger på den lilla ön.
Till litt C hörde ett större finnhemman som vetter mot sjön Östra Vakern.

Utsnitt från Lantmäteristyrelsens karta, Mellanvakern nr 1-3 inägodelning år 1819.

Litt A. Lars Ersson	f 1793
Litt B. Carl Carlsson	f 1778
Litt C. Christopher Christophersson	f 1764

*Lantmäteriets karta 20-JÄR-15 år 1818 Lätt C Christopher Christophersson.
Lantmäteriets karta 20-JÄR-69 år 1824. Finntorpet Mellanvakern, sid 8 karta.
Sid 33 Rågångsförteckning. Nr 40. rågångsröse på ön utanför udden med boplatsen.*

Enligt mantalslängd 1642-1820 för Järna socken finner vi från år 1790 namnet Vackern som vi tror är den äldre benämningen på Mellanvakern, genom att jämföra med husförslängderna i kyrkoböckerna och Lantmäteriets kartor.

Den ort som idag heter Vakern tillkom först omkring 1890 då järnvägen anlades i trakten.

På kartan 1819 var platsen vid sjön på kartan utmärkt som slogar till lätt C i Mellanvakern. Men redan 1824 markerar man platsen även som "tomt" så kanske redan då bosatte sig någon i släkten Christoffersson på denna plats. När det första huset byggdes har vi inte kunnat se på lantmäteriets kartor men vid inventeringen fann vi lämningar efter husgrunder och jordkällare.

Det går inte att genom kyrkböckerna bekräfta vilka i släkten Christophersson, som varit bosatta just vid boplatsen på strandlinjen vid sjön Mellanvakern.

Skomakare Christopher Christophersson f 1733 kom från Gåsborn.

Gift 1756 med **Anna Jonsdotter** f 1733 Hjulsjö, d 1798. De fick sju barn.

Familjen kom till Brindåsen från Fredriksberg omkring 1770, enligt mantalslängd 1642-1820, för Järna socken. Christopher (1733) som var änklings sedan 1798 nu blind, flyttade 1817/1818 till sonen i Mellanvakern.

Deras son skomakaren Christopher Christophersson f 1764 noteras som ägare till lätt C på karta 1819. Även Christophers son Carl Erik Christophersson f 1806 var skomakare till yrket och han tog över hemmanet efter faders död 1819..

Citat från C.A. Gottlunds Dagbok. Öfver dess resor på finnskogarne år 1817. Sid 345.

"En karl som kallades tysk skomakaren, har först med sin moder, flyttat till Brindåsen. Han hade varit oäkta född. Modren var finne och Christoffers fader hade redan en gång förlovat sig med henne: men hans söner hade öfvertalat honom att avstå från den tanken. Men då gubben inte visste huru han skulle slippa af med henne, hade han rådt honom att emellanåt ge henne lite daskis, till följd hvaraf gubben alltjemt tufflat om henne. Kärringen stämde gubben till tings, för det han icke ville gifta sig med henne, ehuru de redan voro förlovade, ty hon trodde att han skulle betala 300 daler, för att bliva af med henne. Men då domaren ställde till gubben den frågan- om han inte tänkte taga henne till äkta? Svarade han, det han visserligen skulle gifta sig med henne. Härvid skrek gumman – Herre Jesus bevara mig- Han slår ju mig ihjel. Men gubben förklarade det att han endast skulle ge henne lite husaga, då hon icke ville emottaga hans lärdomar. Sålunda slapp gubben henne fri och det för godt pris"

Fotnot 353. Sid.412. "Som gjorde "Tyskskor" och inte skor med näverbotten."

Tyskskor hade läderbottnar och alltså högre kvalitè. Även svenskskomakare började tillverka dessa skor. I Dalarnas dombok 1789 finns en tvistemål mellan skomakare och deras tillverkning av skor.

Lantmäteristyrelsen karta 1819. Litt C. Mellanvakern.

Skomakaren **Christopher Christophersson** f 1764, kom omkring 1800, d 1819.

1:a giftet 1793 med **Karin Ersdotter** f 1770 i Änge, Nås, d 1803.

Barn: Sara f 1795 Brindåsen d 1810.

Anna f 1797 ”

Stina f 1800 Mellanvakern till Aspeboda.

Jonas f 1802. ”

Jonas (1802) förblev ogift och var bosatt i Mjölbergsåsen i ca 25 år, d 1874.

2:a giftet 1803 med **Stina Carlsdotter Teiskinen** f 1781 Vakerskogen (Karjala) Järna, d 1862.

Barn: Carl-Erik f 1806 Mellanvakern gift 1833 med Maja Olsdotter.

Johan f 1812 ”

Maja f 1810 ”

Sara f 1815 ” d 1822.

Lars f 1818 ” till Äppelbo 1839.

Stinas Carlsdotters far var soldaten **Carl Teiskinen Jansson Facht** f 1742, Laggsundet, Gåsborn, d 1786.

Ur soldatregistret: soldat **Carl Jansson Facht** f 1742. Antagen 1765, avskedad 1786.

Dalregementet, Rote Skälö. Vesterdals kompani, Järna socken. Torp nr DR-05-0046.

Stinas mor var Maria Ersdotter f 1745 i Slättorpet.

Hon kom till Mellanvakern 1795 då som änka efter maken Carl som dog 1786 i Vakerskogen.

Samma år dog även deras dotter Malena i mässling. De fick 10 barn och tre av dem kom tillsammans med modern till Mellanvakern.

Barn: Maria Carlsdotter f 1776 gift 1806.

Carl Carlsson f 1778 Vakerskogen gift 1808.

Christina Carlsdotter f 1780 Vakerskogen

Maria Ersdotters föräldrar var Erik Staffansson Käiväräinen f 1695 i Dunderberget och Brita Larsdotter Putkoinen f 1708 i Slättorpet (Putkola) Järna. De var första bosättare på Rågsåsen.

Lantmäterimyndighetens karta 20-Jär-88 Storskifte 1849. Litt A.

Litt A. Carl Erik Christophersson f 1806. (Littra C på karta år 1819)

Litt Aa. Brors Olof Hindersson f 1820.

Litt B. Jan Larsson f 1824.

Carl Eric Christophersson f 1806 Mellanvakern, d 1887 (*son till Christopher Christophersson*).

Gift 1833 med **Maja Olsdotter** f 1799, d 1841.

Barn: Lars f 1835 Mellanvakern gift 1859, d 1866.

Anna f 1838 ” gift 1865.

Sonen **Lars Carlsson** f 1835 Mellanvakern, d 1866.

Gift 1859 med **Cherstin Jansdotter** f 1828 Äppelbo.

Barn: Anna-Stina f 1860 Mellanvakern.

Stina Lisa f 1862 ”

Carl-Erik f 1864 ”

Lars f 1867 föddes 6 juli i Äppelbo, inskriven i Mellanvakern.

Änkan Cherstin Jansdotter flyttade till Äppelbo 1872.

Olof Persson Smedberg f 1843 Tosseberg, Sunne, Värmland.

Gift 1865 med **Anna Carlsdotter** f 1838 Mellanvakern (*dotter till Carl-E Christoffersson*).

Barn: Soldat Lars Petter Hjerpe f 1866 Mellanvakern gift 1895 med Maria Kristina Jansdotter.

Karl	f 1869	Mellanvakern	d 1887.
Stina	f 1871	”	ogift, d 1890 i Sunne.
Olof	f 1873	”	
Anna-Lisa	f 1875	”	
Johan	f 1877	”	d 1878.
Per Johan	f 1879	“	
Gustaf	f 1883	“	d 1883.

Familjen flyttade till Sunne 1889.

Följande familjer var även bosatta i Mellanvakern.

Kom 1795 till Mellanvakern.

Erik Ersson Putkoinen f 1751 Slätten, d 1819.

1:a giftet 1779 med **Anna Olsdotter** f 1749, d 1791.

Barn: Jacob f 1779 gift till Kvarnåker 1805.
Anna f 1784 Slätten gift till Slätten 1808.

2:a giftet 1791 med **Anna Abrahamsdotter** f 1757 i Tyngsjön, Malung, d 1840.

Barn: Lars f 1793 Slätten gift 1820 med Stina Jansdotter f 1802.
Maria f 1797 Vakerskogen gift till Kroktorps 1820.
Elisabeth f 1799 ” d 1800.

Erik Erssons föräldrar var Erik Larsson Putkoinen f 1717 i Slätten och Kain Jacobsdotter f 1720 i Örskogen, av släkten Hotakka.

Sonen **Jacob Ersson Putkoinen** f 1779 gift med **Gustava Schedvin** f 1796 Kvarnåker, d 1810.

Lantmäteristyrelsen karta 1819. Litt B. Mellanvakern.

Carl Carlsson f 1778 i Vakerskogen, d 1839 (*son till Carl Jansson Facht*).

Gift 1808 med **Catharina Olsdotter** f 1786 Nybofjäll, Äppelbo, d 1861..

De fick 12 barn. Familjen flyttade till Äppelbo 1841.

Dottern **Lena Carlsdotter** f 1814, gift 1832 med **Jan Jansson** f 1806, kom från Äppelbo 1840 till Mellanvakern. Familjen flyttade till Ärtberget, Äppelbo 1845 och sedan till Tyn, Säfsnäs 1848 där Jan noteras som torpägare. De var bosatta i Tyn där Jan dör 1884.

Jan Jansson med ursprung i finnsläkten Siikainen på sin farfars mors sida, Annika ”Ty-Annika” Staffansdotter Siikainen f 1712. Deras dotter Maria Jansdotter f 1844, lokalt kallad ”Finnmyr Maja”, blev gift 1873, med Anders Persson f 1843 från Grythyttan. Familjen var bosatt på Finnmyrortpet i Slätten, Järna. Finnmyr Majas bror, skogvaktaren och spelmannen Johan Jansson Skator f 1838, fick en polska upptecknad efter sig, **Johan Skators Polska**. Han emigrerade med sina tre barn till N.Amerika i mitten på 1870 talet.

Lantmäteristyrelsen karta 1819. Litt A.

Lars Ersson Putkoinen f 1793 Slätten, (Putkola) (*son till Erik Ersson Putkoinen*).

Gift 1820 med **Stina Jansdotter Vilhuinen** f 1802 i Sigfridstorp (Sipin torppa)

Barn: Anna f 1821 Mellanvakern gift 1839 till Vakerskogen.

Johan f 1824 ” gift 1845.

Maja f 1826 ” gift 1843 med Brors Olof Hindersson f 1820.

Stina Jansdotter f 1802 var dotter till Jan Hindersson Vilhuinen f 1777 i Digerliden (Vilhula), de var bosatta i Sigfridstorp. Se historiken om Sigfridstorp (Sipin torppa) finntorpet Lars Nilsas.

Sonen **Johan Larsson Putkoinen** f 1824 Mellanvakern, d 1852.

Gift 1845 med **Maja Jansdotter** f 1818 Rågsåsen, d 1887.

Hennes son: soldat Johan Palm f 1842 Rågsåsen gift 1865.

Deras: soldat Lars Åhl f 1844 ” gift 1871.

Stina f 1845 Mellanvakern, d 1858.

Lisa f 1847 d 1851.

Änkan Majas: soldat Christopher Örn f 1854 ” gift 1879 till Tyngsjö.

Clara Maria f 1858 ”

Maja Jansdotters föräldrar, **Jan Carlsson** f 1786 och **Stina Olsdotter** f 1785, flyttade hit från Rågsåsen 1845. Stinas far var Olof Olsson Vilhuinen från Digerliden. Jan Carlsson drunknade i sjön Mellanvakern februari 1853. Änkan Maja Jansdotter f 1818 emigrerade till Nebraska, N.Amerika 1882.

Sonen soldat **Johan Palm** f 1842 blev gift 1865 med **Brita Lisa Matsdotter** f 1846 Kroktorp. Barnen Anna 1866, Anders Johan 1868, Stina 1870, Lars 1873, Carolina 1875, August 1878, Frida Maria 1880. Hela familjen emigrerade till Chicago, N.Amerika 1881.

Ur soldatregistret: soldat **Johan Palm** f 1842. Antagen 1860 och avskedad 1881.
Dalregementet, Rote Duvnäs. Vesterdals kompani, Järna socken. Torp nr DR-05-0049.

Sonen soldat **Lars Åhl** f 1844 blev gift 1871 med **Lisa Larsdotter** f 1847 Snöborg. Familjen med tre barn emigrerade till Wahoo, Nebraska, N.Amerika 1879.

Ur soldatregistret: soldat **Lars Åhl** f 1844. Antagen 1864 och avskedad 1870.
Dalregementet, Rote Utsälje. Vesterdals kompani, Järna socken. Torp nr DR-05-0055.

Sonen soldat **Christopher Jansson Örn** f 1854 flyttade 1878 till Andersviksberg, Tyngsjö, där han 1879 blev gift med **Anna-Lisa Persdotter** f 1853 Rämnen. De fick sonen Johan 1879. Hela familjen emigrerade till N.Amerika 1884. De återvände till Andersviksberg 1886.

Ur soldatregistret: soldat **Christopher Jansson Örn** f 1854. Antagen 1874, avskedad 1877.
Dalregementet, Rote Snöborg. Vesterdals kompani, Järna socken. Torp nr DR-05-0033.

Från Vakerskogen (Karjala) 1856 kom

Mats Andersson f 1815 Vakerskogen, d 1878 i Mellanvakern.

Gift 1842 med **Catharina Hindersdotter** f 1814 från Vakerskogen, d 1883.

Barn: Anders f 1842 Vakerskogen d 1866.
Anna f 1845 Krokorp gift 1870 med Nils Nilsson f 1844, Rågsåsen.
Brita Lisa f 1846 ” gift 1865 med soldat Johan Palm.
Clara f 1849 ” d 1849.
Mats f 1851 d 1851.
Hindric f 1852 Vakerskogen d 1864.
Stina Cajsa f 1858 Mellanvakern, gift 1883.

Dottern Stina Cajsa f 1858 blev gift 1883 med Nerigårds Lars Olsson f 1854 i Närsen.

Från Rågsåsen 1851 kom

Nils Jansson f 1815 Rågsåsen (*Bror till Maja Jansdotter f 1818*).

Gift 1843 med **Stina Lisa Larsdotter** f 1817 Slätten.

De fick nio barn. Familjen flyttade till Mjölbergsåsen 1862.

Lantmäterimyndighetens karta 1849. 20-JÄR-88. Litt Aa.

Brors Olof Hindersson f 1820 kom från Vakerskogen, d 1894.

Gift 1843 med **Maja Larsdotter** f 1826 i Mellanvakern, d 1898 (*dotter till L.Ersson Putkoinen*).

Barn: Henrik f 1844 Vakerskogen gift 1874 med Stina Cajsa Gustafsdotter.
Anna f 1846 Mellanvakern gift 1870. med Erik Salomonsson Jernström.
Maria f 1849 ” d 1858.
Lars Petter f 1852 ” gift 1874 med Anna Lisa Larsdotter.
Olof f 1855 ” gift 1879 med Stina Andersdotter..
Maja Stina f 1858 ” gift 1886 med Erik Blomkvist.
Clara f 1860 ” gift 1885 med soldat Jan Petter Norman.
Mathilda f 1863 ” gift 1889 med Anders Zachrisson Söderberg.
Anders Johan f 1866 ” Dalén. gift 1893 med Mathilda Flodman.

Sonen **Brors Henrik Olsson** f 1844 Vakerskogen, d 1905.

1:a giftet 1874 med **Stina Cajsa Gustafsdotter** f 1849 i Brindåsen, d 1881.

Barn: Hilma Christina f 1875 gift 1905.
Lars f 1879 emigrerade till N.Amerika 1902.
Olof f 1881 Mellanvakern

2:a giftet 1888 med **Åkers Anna Persdotter** f 1858 i Äppelbo.

De fick 8 barn. Tre av barnen dog i ung ålder.

Erik Salomonsson Jernström f 1839 Snöåby, Järna, d 1890.

Gift 1870 med **Anna Olsdotter** f 1846 Mellanvakern, d 1895 (*dotter till Brors O. Hindersson*).

De fick åtta barn alla födda i Snöåby mellan 1870-1886. Familjen var bosatt i Snöåby vid gården som kallades ”Israels Lisas”. Eriks far var Salomon Jernström f 1804 i Kvarnåker gift med Gudmunds Brita Ersdotter f 1798 i Snöåby.

I denna lilla stuga i Snöåby, bodde Erik Salomonsson Jernström och Anna Olsdotter med de 8 barnen i 26 år. Foto genom Göran Samuelsson.

Sonen **Brors Olof Olsson** f 1855 Mellanvakern. (*son till Brors O. Hindersson*).
Gift 1879 med **Stina Andersdotter** f 1860 från Andersfors.

Barn:	Olof	f 1881	Andersfors
	Stina	f 1883	”
	Anders	f 1886	”
	Emma	f 1888	”

Familjen flyttade till Orsa 1890.

Soldat **Jan Petter Jansson Norman** f 1857 Axsjöberg, Tyngsjö, d 1895.
Gift 1885 med **Clara Olsdotter** f 1860 Mellanvakern, d 1896 (*dotter till Brors O. Hindersson*).
De fick fem barn. Dottern Frida Matilda f 1886 emigrerade till N.Amerika 1906 och system Emma Kristina f 1890 till Canada 1906.

Ur soldatregistret: Soldat **Jan Petter Jansson Norman** f 1857. Antagen 1878. Han dog 1895. Dalregementet. Rote, samtliga byar i socknen. Vesterdals kompani. Äppelbo socken. Torp nr DR-05-0068.

Anders Zachrisson, Söderberg f 1864 från Vakerskogen.
1:a giftet 1889 med **Matilda Olsdotter** f 1863 Mellanvakern (*dotter till Brors O. Hindersson*).
Sonen Oskar Anton f 1890.
2:a giftet 1895 med **Anna Lisa Nilsson** f 1874, d 1899.
3:e giftet med **Anna-Lisa Flodman** f 1870 Andersfors.
Familjen bosatt i Vakerskogen.

Sonen **Lars Petter Olsson Hedin** f 1852 Mellanvakern, d 1930
Gift 1874 med **Anna-Lisa Larsdotter** f 1856 Vakerskogen, d 1933.
De fick tolv barn mellan åren 1874-1898. Familjen bosatt i Vakerskogen.

Foto från Vakerskogen med familjen **Lars Petter Hedin**. Foto genom Johnny Henningsson.
Från h: Lisa, Olle, Anna Lisa Larsdotter, Elin sittande bredvid modern, Augusta,
Eventuellt Lars Petter Hedin längst till vänster.

Erik Andersson Blomkvist f 1865 från Andersfors.

Gift 1886 med **Maja Stina Olsdotter** f 1858 Mellanvakern (*dotter till Brors O. Hindersson*).

Barn:	Kristina	f 1887	Mellanvakern	gift 1907 med Karl Hübbert f 1882.
	Axel Edvard	f 1892	”	gift 1914 till Vakerskogen.
	Anton Erik	f 1895	”	gift 1923 till Noret.
	Fritz Verner	f 1900	Bertils	gift till Nordanåker.

Dottern **Kristina Blomkvist** f 1887 blev gift 1907
med **Karl Hübbert** f 1882 Sigfridstorp.

De var bosatta i Stentjärnsberget från 1919.

Karl dog 1934 och Kristina bodde kvar till 1946
som sist fast boende vid Stentjärnsberget.

Kristina Blomkvist med dottern Elvan.
Foto genom Göran Samuelsson.

Från Andersfors 1878 kom

Mjöllnaren **Carl Gustaf Flodman** f 1843 Lysvik.

Gift 1868 med **Anna Lisa Carlsdotter** f 1836, d 1898.

Barn: Mathilda f 1869 Andersfors gift 1893 med Anders Johan Olsson Dalén.
Anna Lisa f 1870 ” gift 1892 med Anders Zachrisson Söderberg.
Carl Gustaf f 1871 ” d 1875.

Anders Johan Olsson Dalén f 1866 Mellanvakern, d 1895 (son till Brors O. Hindersson)

1:a giftet 1893 med **Mathilda Flodman** f 1869 Andersfors, d 1914.

Barn: Carl Johan Dalén f 1893 Mellanvakern.

Mathildas 2:a giftet 1899 med **August Olsson Åhslund** f 1854 Näveråsen, d 1927.

De fick fyra barn.

Sonen **Carl Johan Dalén** f 1893 blev gift med **Elin Albertina Hedin** f 1898

(dotter till **Lars Petter Olsson**). De fick fem barn.

Se fotot på familjen Hedin framför huset i Vakernskogen!

Från Vakernskogen 1882 kom

Brors Lars Johansson f 1853 Vakernskogen, d 1829.

Gift 1882 med **Brita Maria Deniksdotter** f 1862 Tyngsjö, d 1897.

De fick fem barn.

Sonen **Lars Johan Engvall** f 1882 Mellanvakern

Gift 1906 med **Brors Emma Johansson** f 1880 Vakernskogen.

Sonen Carl Uno f 1909 i Mellanvakern.

Finnmarkens Miljö & Kulturarv kommer att kartlägga Mellanvakern för att sedan registrera lämningarna. Vi kommer då också att komplettera historiken med fler bosatta i Mellanvakern. Vi har tagit fram namnen på bosatta, genom arkiven i kyrkoböckerna för Järna församling, samt studerat Lantmäteriets kartor. En del av Järna församlings kyrkoarkiv förstördes vid en brand i Järna prästgård 1838. Följande böcker saknas: Födelsebok 1810-1837. Vigselsbok 1815-1837. Dödbok 1810-1837. Husförhörslängder 1826-1837.

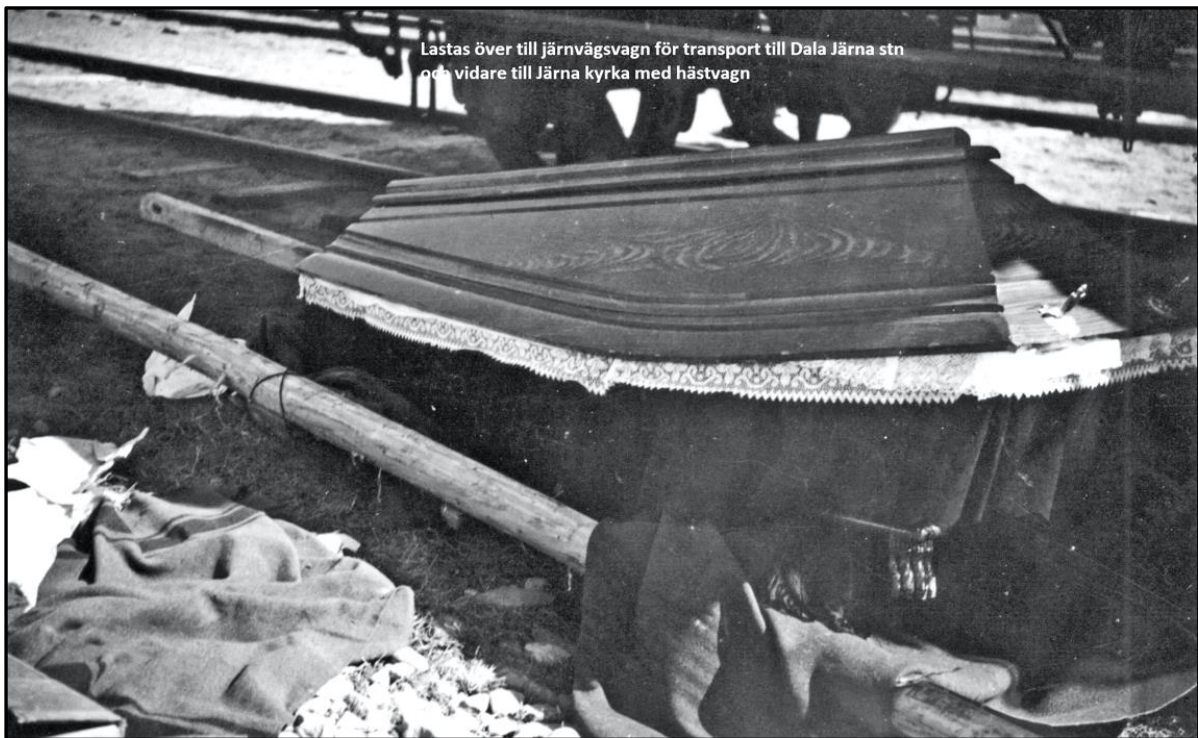
Väg saknades till Mellanvakern fram till 1943. Man fick ta sig fram på stigar och kärrvägar för att komma till järnvägsstationen i Vakern. Vintertid kunde man få hjälp av någon som hade häst att frakta mjöl och övriga förnödenheter över frusna sjöar och myrar. Men sommartid måste man oftast bära i kontar på ryggen. Vid dödsfall som inträffade under sommarhalvåret var det extra besvärligt att få den avlidna till kyrkogården. På granslanor som löpte efter hästens sidor som skaklar, band man fast kistan. Slanorna släpade i marken och färden gick över stock och sten på de smala skogsstigarna eller på kärrvägar om det fanns.

Den sista från Mellanvakern som fick sin sista färd till kyrkan på detta sätt, med likslanor, var Artur Holmberg f 1904 som drunknade 21 april 1933 på svag is. Han var gift sedan 1926 med Emma Kristina Johansson f 1903 och de hade två barn sex och ett år gamla.

Kistan fördes till Vakerns järnvägsstation för att sedan fraktas med godsvagn till Järna och därefter med häst och vagn till kyrkogården.

Liktransport från Mellanvakern 1933.
kistan bands fast på granslapp som
fjädrade bra mot
marken

Lastas över till järnvägsvagn för transport till Dala Järna stn
och vidare till Järna kyrka med hästvagn

Artur Holmbergs likfärd 1933.

Båda bilderna genom Henry Jugas i Björbo.